

[Start](#)[Sök](#)[Hjälp](#)[Om SBL](#)[Om databasen](#)

[Meriter](#) | [Biografi](#) | [Författare](#) | [Arkivuppgifter](#) | [Tryckta arbeten](#) | [Källor och litteratur](#)

Claës Cederström

Född: 1772-09-03 – Huddinge församling, Stockholms län

Död: 1840-03-08 – Skänninge församling, Östergötlands län

[Riksdagsledamot](#), [Arméofficer](#)

Band 08 (1929), sida 154.

Meriter

5. Claes Cederström, senare Claesson, [den föregåendes](#) broder, f. 3 sept. 1772 i Huddinge socken, d 8 mars 1840 i Skänninge. Antagen i krigstjänst 1782; fänrik utan lön vid Svea livgarde 22 apr. 1782; avlade officersexamen 1788; löjtnant vid livgardet 29 jan. 1788; förrättade adjutantstjänst juli 1790; stabskapten 13 maj 1795; permitterad på sex månader från 1 juli 1798; erhöll avsked '22 jan. 1799; deltog i riksdagen i Norrköping 1800; avsade sig adelskapet 29 maj 1800 och kallade sig sedermera Claesson; ledamot av Uppsala läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott 1814—30; adjutant hos konungen och överstelöjtnant i armén 2 nov. 1819; överste i armén 24 aug. 1824; erhöll avsked från adjutantsysslan 1828. RSO 1821.

Gift 26 aug. 1798 med grevinnan Charlotta Gustava Posse, f. 13 mars 1775, d 31 mars 1860, dotter till majoren greve Göran Posse.

Biografi

C., som av en ungdomsvän (Malla Silfverstolpe) beskrives som »elegant, kvick och behaglig», visade som yngling stark håg för bokliga studier men ägnade sig likväl i enlighet med familjetraditionen åt officersyrket och fick redan vid sjutton års ålder sitt elddop under ryska kriget. Efter att först ha tjänstgjort vid den del av regementet, som på hösten 1788 skulle skydda skånska kusten mot ett befarat ryskt anfall och därefter under ett halvt år vid Göteborgs försvar mot danskarna, sändes C. på sommaren 1789 med 200 man av gardet till Finland, där han bevistade striderna kring Högfors i juli detta år och under K. F. K. von Schwerins befäl avtog ryssarnas landstigningsförsök vid Broby. Sedermera tillhörde han den del av regementet, som förlades ombord på skärgårdsflottan, och befann sig på chefsgalären Serafim under »Viborgska gatloppet». År 1792 deltog C. i vakthållningen vid riksdagen i Gävle och erhöll följande år tillstånd att medfölja en på långsegling utsänd örlogseskader. Efter ytterligare några officersår vid gardet begärde C. på sommaren 1798 ett halvt års permission för att träda i äktenskap och lämnade efter dennas slut krigstjänsten.

Orsaken härtill synes ha legat i C:s politiska åskådning, som gjorde det omöjligt för honom att längre tjäna den enväldige konungen. Alltsedan sin ungdom hade nämligen C. med iver läst de franska 1700-talsfilosofemas skrifter och fattades så småningom, liksom ett så stort antal av sina jämnåriga ståndsbroder, av en livlig entusiasm för de idéer, de franska revolutionsmännen sökte förverkliga. Då han som representant för adliga ätten Ehrenhielm fick säte på riddarhuset vid riksdagen i Norrköping 1800, slöt

Claës Cederström.
Miniatur av D. Bossi. Uppsala universitet.
Foto Sv. P. A.

han sig där till den krets yngre adelsmän, som samlades omkring Georg Adlersparre och Hans Hierta. Säkerligen hörde C. därvid till dem, vilka mest gjorde skäl för benämningen jakobiner, som av de konservativa användes om oppositionsmännen i allmänhet, ty han visade under riksdagens lopp prov på en ungdomlig djärvhet i framträdandet och en avancerad radikalism i åsikterna, som för de maktägande syntes farlig nog. Under riksdagens första tid uppträdde C. flitigt som talare, understödde kraftigt de övriga oppositionsmännens förslag, exempelvis Nils Silfverschölds motion att adeln skulle avstå från sin rätt att ensam besitta säterier, och gav själv uppslag till en synnerligen livlig debatt på riddarhuset, då han föreslog, att bevillningsutskottet skulle bindas av en instruktion, detta främst i avsikt att utverka en rättvisare fördelning av skatten på de olika samhällsklasserna. Då till sist öppen strid utbröt mellan majoriteten och oppositionen angående frågan, om bevillningen skulle givas på bestämd tid eller ej, hörde C. till dem, som livligast förordade det förra, varefter han följde deras exempel, som avsåg sig adelskapet med alla de rättigheter, detta då medförde, för att protestera mot det sätt, på vilket de maktägande genomdrevo sin ståndpunkt. Även om man kan förstå C: s och hans kamraters motiv, kan det dock ej förnekas, att de i stundens överilning låtit förleda sig att »bortkasta en maktställning, som, hur kringskuren den än må ha varit, ändå kunde giva möjlighet till fortsatt verkande för de idéer, man omfattat» (L. Wahlström).

Efter sin avsägelse av adelskapet levde C. i nära tjugu års tid i tillbakadragenhet på landet, till dess Karl XIV Johan 1819 kallade honom till sin adjutant, i vilken egenskap han upprepade gånger tjänstgjorde som kommandant i huvudkvarteret under fältmanövrar i Sverige såväl som i Norge. Samtidigt förvaltade han under åtskilliga år Karl Johans skånska egendomar, till dess han av sjukdom — han led under sina senare levnadsår av en tungsinthet, som tidvis tycks ha närmat sig sinnessjukdomens stadium — tvangs att lämna tjänsten. C., som ägde och själv brukade Funbo-Lövsta och Sandbro i Uppland samt en längre följd av år arrenderade Ultuna kungsladugård, åtnjöt stort anseende som jordbrukare; särskilt uppmärksammades »hans försök att vid Ultuna införa och acklimatisera den spanska fårsorten merinos» (Bring). Ett erkännande av C:s arbete på detta område låg i hans val till en av de första medlemmarna i Uppsala läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott. Malla Silfverstolpe karakteriserar C. som »en utmärkt man med verksam duglighet och upplyst förstånd», ehuru hon tillägger, att han på äldre dagar røjde »motsägelser, inkonsekvenser och spår till småaktig fåfänga».

Författare

Herbert Lundh.

[Sök i Nationella Arkivdatabasen](#)

Arkivuppgifter

Tryckta arbeten

Källor och litteratur

Källor: Krigsexpeditionens diaries samt militaria: meritlistor, RA; biographica, krigsarkivet; Cederströmska släktpapper (sign. X. 255 bg), UB. —• Rid-dersk. o. adelns riksdagsprot. 1800 (1800); J. von Engeström, Hist. anteckningar och bref från åren 1771—1805 (1877); Malla Montgomery-Silfverstolpe, Memoarer, 1—4 (1914—20); A. F. Skjöldebrand, Memoarer, 2 (1903). — S. E. Bring, Uppsala läns hushållningssällskap 1815—1915, 1 (1915); Lydia Wahlström, Svenskar från förra seklet, 1 (1915). — Se i övrigt, ang. Hans Järtas förbindelser med C:s familj: S. Bergh, Svenska riksarkivet 1837—46 "(1927).

Hänvisa till den här artikeln

Bäst är förstås om man kan göra en hänvisning till den tryckta versionen. Om man vill hänvisa till webbversionen måste man göra en länk till aktuell sida så att det är tydligt att det är webbversionen man hänvisar till. Ett exempel på en hänvisning till denna artikeln är:

Claës Cederström, <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/14740>, Svenskt biografiskt lexikon (art av Herbert Lundh.), hämtad 2018-01-02.

Du kan också hänvisa till den här artikeln med hjälp av dess unika URN-nummer som är: **urn:sbl:14740** URN står för *Uniform Resource Name* och är en logisk identifierare för denna artikel, till skillnad från dess länk, som är en fysisk identifierare. Det betyder att en hänvisning till artikelns URN alltid kommer att vara giltig, oavsett framtida förändringar av denna webbsida.

En sådan hänvisning kan se ut på följande sätt:

Claës Cederström, <urn:sbl:14740>, Svenskt biografiskt lexikon (art av Herbert Lundh.), hämtad 2018-01-02.

Rättelser

Skicka gärna in en rättelse på denna artikel om du hittar något fel. Observera dock att endast regelrätta faktafel samt inläsningsfel korrigeras. Några strykningar/tillägg eller andra ändringar i databasen kan inte göras, då den endast är en kopia av originalet (den tryckta utgåvan) och därför måste spegla detta.

Din e-postadress (frivillig uppgift):

Vad heter Sveriges huvudstad? (förhindrar spam):

Riksarkivet

Utgivare: [Svenskt biografiskt lexikon](https://sok.riksarkivet.se/Sbl/Presentation.aspx?id=14740)

E-post: [sbl\[snabel-a\]riksarkivet.se](mailto:sbl[snabel-a]riksarkivet.se)